

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ/ΠΡΟΣΘΗΚΗ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

«Πλαίσιο για κοινωνοφελείς περιουσίες, ιδρύματα, σχολάζουσες κληρονομίες και δωρεές προς το Δημόσιο - Παρεμβάσεις σε Κώδικες Φορολογίας Εισοδήματος, Περιουσίας και Φ.Π.Α. - Σύσταση, αποστολή και αρμοδιότητες του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΚΑΙ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ» - Διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και λοιπές διατάξεις»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ
Άρθρο 1

Σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κυρίων συντάξεων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 14 ν. 4387/2016

Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί της αναπροσαρμογής των συντάξεων, προστίθεται περ. δ' και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. α. Από την 1.10.2019 οι συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, υπολογίζονται εκ νέου σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8. Από την 1.10.2019, καταβάλλονται τυχόν προκύπτουσες αυξήσεις στη σύνταξη. Αν το ποσό των συντάξεων αυτών, όπως επανυπολογίζεται, είναι μικρότερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8, το ποσό της διαφοράς που προκύπτει εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά.

β. α) Οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8.

β. β) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της περ. α' της παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

β. γ) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8, τότε συνεχίζει να καταβάλλεται η προσωπική διαφορά με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8 και το ποσό των συντάξεων προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο της τυχόν πρόσθετης διαφοράς που προκύπτει, για την περίοδο από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και σταδιακά ισόποσα κατ' έτος έως την 31η

Δεκεμβρίου 2024. Στην περίπτωση που η προσωπική διαφορά που προκύπτει είναι μικρότερη από την προσωπική διαφορά που προέκυπτε από τον επανυπολογισμό της σύνταξης με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8, ολοκληρώνεται η καταβολή της προσωπικής διαφοράς που προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8 και η διαφορά των δύο ποσών συμψηφίζεται κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή της με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 8.

γ. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις περ. α' και β' αποτυπώνονται από την 1.1.2020 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.

δ. Η προσωπική διαφορά των προηγούμενων παραγράφων καταργείται σταδιακά ως προς τον συμψηφισμό της με τις κάθε φορά χορηγούμενες αυξήσεις των συντάξεων αρχής γενομένης από 1ης.1.2026.

Από την 1η.1.2026:

α) Οι συνταξιούχοι των οποίων η προσωπική διαφορά μηδενίζεται έως και την 31η.12.2025 δικαιούνται όλο το ποσοστό της χορηγούμενης αύξησης για το έτος 2026.

β) Για τους συνταξιούχους με διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά κατά την 31η.12.2025 μικρότερη σε ποσό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης της σύνταξης που προκύπτει από την αναπροσαρμογή με βάση τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026, το ποσό της προσωπικής διαφοράς συμψηφίζεται με το ποσό της αύξησης και λαμβάνουν ολόκληρο το εναπομείναν ποσό της αύξησης ανάλογα με το ύψος της προσωπικής διαφοράς, με κατώτερο ποσό αύξησης το ήμισυ ($\frac{1}{2}$) της συνολικής αύξησης.

γ) Οι συνταξιούχοι με διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά κατά την 31η.12.2025 μεγαλύτερη σε ποσό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης της σύνταξης που προκύπτει από την αναπροσαρμογή με βάση τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026 λαμβάνουν το ισόποσο του πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής αύξησης. Το υπολειπόμενο ποσό της αύξησης συμψηφίζεται με την προσωπική διαφορά.

Από την 1η.1.2027 στο ποσό της σύνταξης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί την 31η.12.2026, χορηγείται πλήρης αύξηση, η οποία δεν συμψηφίζεται με το εναπομείναν ποσό της προσωπικής διαφοράς.

Η δαπάνη που προκαλείται από το ανωτέρω επιπλέον χορηγούμενο ποσό καλύπτεται ετησίως με πρόσθετη επιχορήγηση προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή επί της προσωπικής διαφοράς του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρούσας παραγράφου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 2

Μετατροπή υφιστάμενων ιδρυμάτων σε εκκλησιαστικά ιδρύματα της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 590/1977

1. Μετατρέπονται σε εκκλησιαστικά ιδρύματα της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 590/1977 (Α' 146), όσα ιδρύματα:

α) συστάθηκαν ή εγκρίθηκαν με διατάγματα με ιδρυτές την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, τις Ιερές Μητροπόλεις, τους Μητροπολίτες τους,
β) συστάθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος ή υπό την ισχύ του α.ν. 2039/1939 (Α' 455) ή του ν. 4182/2013 (Α'185) με απώτατο χρονικό σημείο την έναρξη ισχύος της υποπαρ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 (Α' 32), περί σύστασης εκκλησιαστικών ιδρυμάτων,
γ) έχουν κατά τον οργανισμό τους ως προορισμό την εκπλήρωση των χριστιανικών, φιλανθρωπικών, πολιτιστικών και μορφωτικών σκοπών των ιδρυτών τους,
δ) έχουν κατά τον οργανισμό τους ως πρόεδρο διοικητικού συμβουλίου τους τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών ή επιχώριο Μητροπολίτη,
χωρίς μεταβολή του σκοπού τους μετά από εισήγηση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Το σύνολο του προσωπικού, της κινητής και ακίνητης περιουσίας, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μετατρεπόμενων ιδρυμάτων μεταφέρεται αυτοδικαίως στα νέα εκκλησιαστικά ιδρύματα.
3. Οι παρ. 1 και 2 ισχύουν και για ιδρύματα που συστάθηκαν από τα ιδρύματα της παρ. 1 και πληρούν τις προϋποθέσεις αυτής. Για τα ιδρύματα της παρούσας εξακολουθούν και μετά από την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 1 να ισχύουν τα άρθρα 32 έως 35 του παρόντος, το άρθρο 825 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) και το άρθρο 109 του Συντάγματος για την προστασία του περιεχομένου και των όρων διαθήκης, κωδικέλλου ή δωρεάς που έχουν καταλειφθεί υπέρ κοινωφελών σκοπών και τη διαδικασία της μεταβολής και ερμηνείας τους.

Άρθρο 3

Παραχώρηση χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης έκτασης αποχαρακτηρισμένης από τη χερσαία ζώνη Λιμένος Κέρκυρας στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων

1. Παραχωρούνται άνευ ανταλλάγματος, για λόγους δημόσιας ωφέλειας, από το ελληνικό Δημόσιο στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, η χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση της έκτασης που έχει αποχαρακτηρισθεί από τη χερσαία ζώνη Λιμένος Κέρκυρας, σύμφωνα με τις παρ. 16 και 17 της υπ' αρ. 276405/13.12.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Τροποποίηση - Αποχαρακτηρισμός Χερσαίας και Θαλάσσιας Ζώνης Λιμένα Κέρκυρας» (Α.Α.Π. 305), με την οποία εγκρίθηκαν η τροποποίηση και ο αποχαρακτηρισμός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης Λιμένος Κέρκυρας. Από την παραχώρηση του πρώτου εδαφίου, εξαιρείται η δυνατότητα παραχώρησης από τον Δήμο προς τρίτους για εμπορική χρήση.

2. Η παραχωρούμενη με την παρ. 1 έκταση, εμβαδού δώδεκα χιλιάδων διακοσίων εξήντα πέντε και δεκαεπτά (12.265,17) τετραγωνικών μέτρων εμφανίζεται στα προσαρτώμενα στην ως άνω απόφαση, από μηνός Σεπτεμβρίου 2018 τοπογραφικά και υψομετρικά διαγράμματα, τα οποία συντάχθηκαν από τον Προϊστάμενο της Τεχνικής Υπηρεσίας της εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Κερκύρας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Λ.ΚΕ. Α.Ε.), Άγγελο Χειρδάρη, Πολιτικό Μηχανικό, και εγκρίθηκαν με το υπ' αρ. 24/24.10.2018 Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας και συγκεκριμένα: α) στα τοπογραφικά διαγράμματα, υπό στοιχεία Τ1, Τ2, Τ3, που συντάχθηκαν για το έργο «Αποχαρακτηρισμός Χ.Ζ.Λ.» στη θέση «Από "Καφέ

Γυαλί" έως την αρχή της τάφρου του Παλαιού Φρουρίου (Όρμος Γαρίτσας) του Δ. Κέρκυρας» συνολικής έκτασης δύο χιλιάδων τριακοσίων εξήντα εννέα και τριάντα επτά (2.369,37) τετραγωνικών μέτρων, και β) στα τοπογραφικά διαγράμματα, υπό στοιχεία T1, T2, T3, T4, T5, που συντάχθηκαν για το έργο «Αποχαρακτηρισμός Χ.Ζ.Λ.» στη Θέση «Από Ανεμόμυλο έως την αρχή της τάφρου του Παλαιού Φρουρίου (Όρμος Γαρίτσας) του Δ. Κέρκυρας» συνολικής έκτασης εννέα χιλιάδων οκτακοσίων ενενήντα πέντε και ογδόντα (9.895,80) τετραγωνικών μέτρων.

3. Από την παραχώρηση της παρ. 1 εξαιρούνται τα γεωτεμάχια με Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (Κ.Α.Ε.Κ.) 240542079016/0/0, 240542079007/0/0, 240542079014/0/0, 240542079013/0/0, 240542079001/0/0 και 240542079015/0/0.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ
08.12.2025 20:20

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
08.12.2025 19:25

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

SOFIA ZACHARAKI
08.12.2025 19:03

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

STAVROS
PAPASTAVROU
08.12.2025 19:50

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

NIKI KERAMEOS
08.12.2025 19:54

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

VASILEIOS KIKILIAS
08.12.2025 19:04

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS
PAPASTERGIOU
08.12.2025 19:53

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Αριθμ. | Φακ. 426
Ειδ. 107
Εκτελέστηκε σήμερα στις 8/12/2025 και ώρα 20:58'
• Καταβίβας ο Δ/τής Νομ. Έργων
Κ. Πιερρακάκης
Θ. Λιβανιός
Σ. Ζαχαράκη κ.ά.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

«Πλαίσιο για κοινωφελείς περιουσίες, ιδρύματα, σχολάζουσες κληρονομίες και δωρεές προς το Δημόσιο - Παρεμβάσεις σε Κώδικες Φορολογίας Εισοδήματος, Περιουσίας και Φ.Π.Α. - Σύσταση, αποστολή και αρμοδιότητες του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΚΑΙ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ» - Διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και λοιπές διατάξεις»

Επισπεύδον Υπουργείο / Στοιχεία επικοινωνίας:

1. Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης / Ιδιαίτερο Γραφείο Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, τηλ. 2103368354, email: ministeroffice@minfin.gr
2. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / Ιδιαίτερο Γραφείο Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τηλ: 210 3332616, 210 3332607, 210 3332612, 210 3332602, email: ministeroffice@minfin.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	X
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

-
- ¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.
² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Α. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Άρθρο 1: Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το ζήτημα της σταδιακής κατάργησης του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς για παλαιούς συνταξιούχους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), ώστε να λάβουν τις αυξήσεις των κύριων συντάξεων. Άρθρο 2: Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιλύεται το ζήτημα που απορρέει από τη διακριτή νομική μεταχείριση μεταξύ, αφενός των κοινωφελών ιδρυμάτων, τα οποία υπάγονταν στο ρυθμιστικό πεδίο του α.ν. 2039/1939 (Α' 455) και, εν συνεχεία, του ν. 4182/2013 (Α' 185) και αφετέρου των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων του ν. 590/1977 (Α' 146). Αυτή τη στιγμή υφίστανται πολλά ιδρύματα τα οποία, παρότι ιδρύθηκαν από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, τις Ιερές Μητροπόλεις ή τους επιχώριους Μητροπολίτες για την εξυπηρέτηση χριστιανικών και πνευματικών σκοπών εν γένει, αναγκάστηκαν, ελλείψει ειδικής πρόβλεψης, να λάβουν τη μορφή κοινών κοινωφελών ιδρυμάτων. Συνεπώς, η προτεινόμενη διάταξη στοχεύει στη θεραπεία αυτής της ιστορικής και νομικής αναντιστοιχίας, παρέχοντας τη δυνατότητα μετατροπής των εν λόγω νομικών προσώπων σε εκκλησιαστικά ιδρύματα, ώστε να επανέλθουν στο φυσικό τους κανονιστικό περιβάλλον, τυγχάνοντας ισότιμης μεταχείρισης με τα λοιπά εκκλησιαστικά ιδρύματα. Άρθρο 3: Με τον αποχαρακτηρισμό των εκτάσεων που αποτελούν το αντικείμενο της παραχώρησης προέκυψε το ζήτημα της βέλτιστης αξιοποίησής τους για την κάλυψη κοινωνικών και οικονομικών αναγκών των οικείων περιοχών.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Άρθρο 1: Η προσωπική διαφορά αποτέλεσε ένα αναγκαίο μέσο προστασίας για να μην υπάρξουν μαζικές περικοπές στις συντάξεις μετά το 2016, στην πράξη βεβαία αυτονοήτως οδήγησε σε αρκετές δυσχέρειες. Ειδικότερα, στέρησε από τους δικαιούχους πραγματικές αυξήσεις, καθώς σε όσους συνταξιούχους διατηρείται μεγάλη προσωπική διαφορά δεν χορηγούνται αυξήσεις στις κύριες συντάξεις, εξαιτίας της μέχρι τώρα ισχύουσας πρόβλεψης περί συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες αυξήσεις με αποτέλεσμα αυτές να παραμένουν αμετάβλητες. Εξάλλου, η ύπαρξη δύο παράλληλων τρόπων υπολογισμού (με και χωρίς προσωπική διαφορά) προκαλεί πρόσθετες δυσχέρειες στον προγραμματισμό των δημοσίων δαπανών, ενώ και οι ίδιοι οι συνταξιούχοι δεν δύνανται να υπολογίσουν πότε θα λαμβάνουν τις αυξήσεις που δίδονται στις συντάξεις, γιατί αυτό εξαρτάται από το ύψος της προσωπικής διαφοράς τους και από τις μελλοντικές αποφάσεις για αυξήσεις.

	Άρθρο 2: Το πρόβλημα συνίσταται στη νομική ανακολουθία που διέπει το καθεστώς των εκκλησιαστικών φορέων, καθώς πλήθος ιδρυμάτων, αν και προήλθαν από την Εκκλησία με σκοπό την επιτέλεση πνευματικού έργου, παραμένουν τυπικά εντός του πεδίου εφαρμογής των διατάξεων για τα κοινά κοινωνικά ιδρύματα. Η ιστορική αυτή ανακολουθία οφείλεται σε παλαιότερα νομοθετικά κενά και προκαλεί μια αδικαιολόγητη θεσμική δυαδικότητα, όπου ιδρύματα με ταυτόσημη φύση και αποστολή διαχωρίζονται νομικά με βάση συγκυριακά κριτήρια, με αποτέλεσμα να παραβλάπτεται η ενιαία αντιμετώπιση των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων και να εμποδίζεται η τυπική αναγνώριση της πραγματικής εκκλησιαστικής τους ταυτότητας. Άρθρο 3: Η παράλειψη αξιοποίησης των παραχωρούμενων εκτάσεων αποτελεί τροχοπέδη για την περαιτέρω ανάπτυξη της οικείας περιοχής.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; Άρθρο 1: Αφορά στους συνταξιούχους του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι δικαιώθηκαν σύνταξης προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016 (Α' 85). Άρθρο 2: Η ρύθμιση αφορά ιδρύματα τα οποία συστάθηκαν ή εγκρίθηκαν με διατάγματα, είτε προγενέστερα είτε υπό την ισχύ του α.ν. 2039/1939 και του ν. 4182/2013 και με χρονικό όριο την έναρξη ισχύος του ν. 4235/2014 (Α' 32), με πρωτοβουλία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, των Ιερών Μητροπόλεων ή των οικείων Αρχιερέων, και τα οποία εξυπηρετούν χριστιανικούς, φιλανθρωπικούς, πολιτιστικούς και μορφωτικούς σκοπούς, τελώντας υπό την προεδρία του Αρχιεπισκόπου ή του επιχώριου Μητροπολίτη. Άρθρο 3: Τον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων και τον πληθυσμό του.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης			
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; NAI ☐ OXI ☒ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;		
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας <table> <tr> <td> i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης; </td><td> Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης. </td></tr> </table>	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης.
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης.		

ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, ούτε με ερμηνευτική προσέγγιση της υφιστάμενης νομοθεσίας.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Ο σκοπός που επιδιώκεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;

i) βραχυπρόθεσμοι:	Άρθρο 2: Η ρύθμιση επιδιώκει την άμεση νομική τακτοποίηση των εν λόγω ιδρυμάτων μέσω της ταχείας μετατροπής τους από κοινωφελή σε εκκλησιαστικά, θεραπεύοντας την υφιστάμενη αναντιστοιχία μεταξύ της τυπικής τους μορφής και της ουσιαστικής τους φύσης. Παράλληλα, η αξιολογούμενη ρύθμιση στοχεύει στην απρόσκοπτη λειτουργία των μετατρεπόμενων ιδρυμάτων, με την αυτοδίκαιη μεταφορά του προσωπικού και της περιουσίας στο νέο καθεστώς χωρίς λειτουργικά κενά.
ii) μακροπρόθεσμοι:	Άρθρο 1: Η σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν πολλοί συνταξιούχοι του e-E.Φ.Κ.Α., οι οποίοι δικαιώθηκαν σύνταξης προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016, με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, με σκοπό τη χορήγηση της αύξησης και στην κατηγορία αυτή των συνταξιούχων και την ενίσχυση του εισοδήματός τους. Άρθρο 2: Η ισότιμη μεταχείριση όμοιων νομικών περιπτώσεων, καθώς και η επίτευξη ασφάλειας δικαίου, με την εξάλειψη του φαινομένου των «δύο ταχυτήτων» για ομοειδείς φορείς της Εκκλησίας και την οργανική ένταξή τους στο φυσικό τους κανονιστικό περιβάλλον. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται η ενίσχυση της βιωσιμότητας και της αποτελεσματικότητας του φιλανθρωπικού έργου, καθώς και η οριστική θεσμική κατοχύρωση του θρησκευτικού τους χαρακτήρα, ώστε να προστατευθεί η βούληση των ιδρυτών από μελλοντικούς κινδύνους αλλοίωσης ή εκκοσμίκευσης της φυσιογνωμίας τους. Άρθρο 3: Η βέλτιστη αξιοποίηση των παραχωρούμενων εκτάσεων, σύμφωνα με τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας.

10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης					
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Άρθρο</th> <th>Στόχος</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Άρθρο 1</td> <td>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν πολλοί συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι δικαιώθηκαν σύνταξης προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016, με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, με σκοπό τη χορήγηση της αύξησης και στην κατηγορία αυτή των συνταξιούχων και την ενίσχυση του εισοδήματός τους. Προς τον σκοπό αυτό και για την ενίσχυση του εισοδήματος των συνταξιούχων προβλέπεται για το έτος 2026 ο συμψηφισμός ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης των κύριων συντάξεων, που προκύπτει σύμφωνα με τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026, με το ποσό της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν οι συνταξιούχοι και η χορήγηση ολόκληρου του εναπομείναντος ποσού της αύξησης ανάλογα με το ύψος της προσωπικής</td> </tr> </tbody> </table>	Άρθρο	Στόχος	Άρθρο 1	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν πολλοί συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι δικαιώθηκαν σύνταξης προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016, με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, με σκοπό τη χορήγηση της αύξησης και στην κατηγορία αυτή των συνταξιούχων και την ενίσχυση του εισοδήματός τους. Προς τον σκοπό αυτό και για την ενίσχυση του εισοδήματος των συνταξιούχων προβλέπεται για το έτος 2026 ο συμψηφισμός ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης των κύριων συντάξεων, που προκύπτει σύμφωνα με τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026, με το ποσό της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν οι συνταξιούχοι και η χορήγηση ολόκληρου του εναπομείναντος ποσού της αύξησης ανάλογα με το ύψος της προσωπικής
Άρθρο	Στόχος				
Άρθρο 1	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν πολλοί συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι δικαιώθηκαν σύνταξης προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016, με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, με σκοπό τη χορήγηση της αύξησης και στην κατηγορία αυτή των συνταξιούχων και την ενίσχυση του εισοδήματός τους. Προς τον σκοπό αυτό και για την ενίσχυση του εισοδήματος των συνταξιούχων προβλέπεται για το έτος 2026 ο συμψηφισμός ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης των κύριων συντάξεων, που προκύπτει σύμφωνα με τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026, με το ποσό της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν οι συνταξιούχοι και η χορήγηση ολόκληρου του εναπομείναντος ποσού της αύξησης ανάλογα με το ύψος της προσωπικής				

	διαφοράς. Σημειώνεται ότι, οι συνταξιούχοι με μηδενική προσωπική διαφορά την 31η.12.2025 λαμβάνουν όλο το ποσοστό της χορηγούμενης αύξησης για το έτος 2026. Οι συνταξιούχοι με διαμορφωθείσα, κατά την 31η.12.2025, προσωπική διαφορά μικρότερη σε ποσό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης των κύριων συντάξεων του έτους 2026, λαμβάνουν, μετά τον συμψηφισμό της προσωπικής διαφοράς με το ποσό της αύξησης, το ποσό της αύξησης που εναπομένει, ανάλογα με το ύψος της προσωπικής διαφοράς, με κατώτατο ποσό αύξησης το πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής αύξησης. Οι συνταξιούχοι με διαμορφωθείσα κατά την 31η.12.2025, προσωπική διαφορά μεγαλύτερη σε ποσό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης των κύριων συντάξεων του έτους 2026, λαμβάνουν, μετά τον συμψηφισμό της προσωπικής διαφοράς με το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης, το υπολειπόμενο πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης. Από το έτος 2027 και εφεξής χορηγείται πλήρης αύξηση στο ποσό των κύριων συντάξεων, όπως έχει διαμορφωθεί την 31η.12.2026, χωρίς συμψηφισμό του εναπομείναντος υπερβάλλοντος ποσού λόγω προσωπικής διαφοράς. Επομένως, η προσωπική διαφορά που έχει διαμορφωθεί την 31η.12.2026, διατηρείται από 1ης.1.2027 και εφεξής χωρίς να συμψηφίζεται με τις εφεξής χορηγούμενες αυξήσεις των συντάξεων. Το ποσό αυτό δεν αναπροσαρμόζεται κατά την αύξηση των συντάξεων. Επίσης, δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, πλην των περιπτώσεων που μέχρι σήμερα διενεργούνται κρατήσεις. Η δαπάνη που προκαλείται στον προϋπολογισμό του ε-Ε.Φ.Κ.Α. από την υιοθέτηση της ρύθμισης θα καλυφθεί απευθείας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, με εγγραφή συμπληρωματικής επιχορήγησης. Λαμβάνοντας δε υπόψιν τα συμπεράσματα της από 3.11.2025 αναλογιστικής μελέτης προκύπτει ότι το ύψος της συνταξιοδοτικής δαπάνης (για την εθνική, την ανταποδοτική και την επικουρική σύνταξη) προβαλλόμενο ως το 2060 δεν υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των δύο κόμμα πέντε (2,5) ποσοστιαίων μονάδων του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος με έτος αναφοράς το 2009, διασφαλίζοντας τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Έτσι με την προτεινόμενη ρύθμιση η τυχόν διατήρηση της προσωπικής διαφοράς παύει να αποτελεί τροχοπέδη στη χορήγηση της ετήσιας αύξησης, ώστε να βελτιώνεται το εισόδημα όλων των συνταξιούχων.
Άρθρο 2	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση μετατρέπονται υφιστάμενα ιδρύματα, τα οποία συστάθηκαν από εκκλησιαστικές αρχές, σε εκκλησιαστικά ιδρύματα της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 590/1977, με σκοπό την εξυπηρέτηση χριστιανικών και

	φιλανθρωπικών σκοπών, σύμφωνα με το ειδικό καθεστώς των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων του ν. 590/1977. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η διευθέτηση μίας ιστορικής εκκρεμότητας που αφορά στο καθεστώς λειτουργίας συγκεκριμένων κοινωφελών ιδρυμάτων, τα οποία, αν και φέρουν αμιγώς εκκλησιαστικά χαρακτηριστικά ως προς την ίδρυση και τη διοίκησή τους, παραμένουν τυπικά υπαγόμενα στη γενική νομοθεσία περί κοινωφελών ιδρυμάτων. Μέσω της προτεινόμενης ρύθμισης, επιδιώκεται η υπαγωγή των φορέων αυτών στο φυσικό τους κανονιστικό περιβάλλον, ήτοι στο ειδικό καθεστώς των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων του ν. 590/1977, αποκαθιστώντας τη νομική ανακολουθία μεταξύ της πραγματικής τους φύσης και του τυπικού τους χαρακτηρισμού. Τέλος επιδιώκονται, μέσω της διαδικασίας αυτής, η αυτοδίκαιη και καθολική διαδοχή στα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις, την περιουσία και το προσωπικό των εν λόγω φορέων, ώστε να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη λειτουργία τους χωρίς μεταβολή του σκοπού τους και η αυστηρή τήρηση των συνταγματικών εγγυήσεων για την προστασία της βούλησης των αρχικών ιδρυτών και δωρητών.
Άρθρο 3	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η παραχώρηση, χωρίς αντάλλαγμα και για λόγους δημόσιας ωφέλειας, της χρήσης, της διαχείρισης και της εκμετάλλευσης εκτάσεων που αποχαρακτηρίστηκαν από τη Χερσαία Ζώνη Λιμένος Κέρκυρας στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων. Οι εκτάσεις αυτές αποχαρακτηρίστηκαν σύμφωνα με τις παρ. 16 και 17 της υπ' αρ. 276405/13.12.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Τροποποίηση - Αποχαρακτηρισμός Χερσαίας και Θαλάσσιας Ζώνης Λιμένα Κέρκυρας» (Α.Α.Π. 305). Στόχος της ρύθμισης είναι η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των παραχωρούμενων εκτάσεων από τον οικείο Δήμο, ώστε να εξυπηρετηθούν άμεσα κοινωνικές, αθλητικές και οικονομικές ανάγκες, όπως γίνονται αντιληπτές και προτεραιοποιούνται από τον οικείο Δήμο.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
--	--------------------------------------	------------------------------------	--	---------------

ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων		X			
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα		X			
		Άλλο		X			
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X			
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών					
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο	X	X			

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					

	ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 25, 73, και 98 του Συντάγματος.	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	
☐	Κανονισμός	
☐	Οδηγία	
☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Διεθνείς συμβάσεις	
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

□ Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	
--	--

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	Άρθρο 1 Σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κυρίων συντάξεων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 14 ν. 4387/2016 Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί της αναπροσαρμογής των συντάξεων, προστίθεται περ. δ' και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. α. Από την 1.10.2019 οι συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, υπολογίζονται εκ νέου σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8. Από την 1.10.2019, καταβάλλονται τυχόν προκύπτουσες αυξήσεις στη σύνταξη. Αν το ποσό των συντάξεων αυτών, όπως επανυπολογίζεται, είναι μικρότερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8, το ποσό της διαφοράς που προκύπτει εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά. β. α) Οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν.	Η παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85) έχει ως εξής: «3. α. Από την 1.10.2019 οι συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, υπολογίζονται εκ νέου σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8. Από την 1.10.2019, καταβάλλονται τυχόν προκύπτουσες αυξήσεις στη σύνταξη. Αν το ποσό των συντάξεων αυτών, όπως επανυπολογίζεται, είναι μικρότερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, το ποσό της διαφοράς που προκύπτει εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά. β.α) Οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8. β.β) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της

4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8. β. β) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της περ. α' της παρ. 4 του παρόντος άρθρου. β. γ) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παρ. 5 του άρθρου 8, τότε συνεχίζει να καταβάλλεται η προσωπική διαφορά με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8 και το ποσό των συντάξεων προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο της τυχόν πρόσθετης διαφοράς που προκύπτει, για την περίοδο από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και σταδιακά ισόποσα κατ' έτος έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Στην περίπτωση που η προσωπική διαφορά που προκύπτει είναι μικρότερη από την προσωπική διαφορά που προέκυπτε από τον επανυπολογισμό της σύνταξης με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8, ολοκληρώνεται η καταβολή της προσωπικής διαφοράς που προκύπτει με βάση τα ποσοστά	παραγράφου 5 του άρθρου 8, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του παρόντος άρθρου. β.γ) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, τότε συνεχίζει να καταβάλλεται η προσωπική διαφορά με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 και το ποσό των συντάξεων προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο της τυχόν πρόσθετης διαφοράς που προκύπτει, για την περίοδο από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και σταδιακά ισόποσα κατ' έτος έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Στην περίπτωση που η προσωπική διαφορά που προκύπτει είναι μικρότερη από την προσωπική διαφορά που προέκυπτε από τον επανυπολογισμό της σύνταξης με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, ολοκληρώνεται η καταβολή της προσωπικής διαφοράς που προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 και η διαφορά των δύο ποσών συμψηφίζεται κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή της με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του άρθρου 8.
---	--

αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παρ. 5 του άρθρου 8 και η διαφορά των δύο ποσών συμψηφίζεται κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή της με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 8. γ. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις περ. α' και β' αποτυπώνονται από την 1.1.2020 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα. δ. Η προσωπική διαφορά των προηγούμενων παραγράφων καταργείται σταδιακά ως προς τον συμψηφισμό της με τις κάθε φορά χορηγούμενες αυξήσεις των συντάξεων αρχής γενομένης από 1ης.1.2026. Από την 1η.1.2026: α) Οι συνταξιούχοι των οποίων η προσωπική διαφορά μηδενίζεται έως και την 31η.12.2025 δικαιούνται όλο το ποσοστό της χορηγούμενης αύξησης για το έτος 2026. β) Για τους συνταξιούχους με διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά κατά την 31η.12.2025 μικρότερη σε ποσό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης της σύνταξης που προκύπτει από την αναπροσαρμογή με βάση τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026, το ποσό της προσωπικής διαφοράς συμψηφίζεται με το ποσό της αύξησης και λαμβάνουν ολόκληρο το εναπομείναν ποσό της αύξησης ανάλογα με το ύψος της προσωπικής διαφοράς, με κατώτερο ποσό αύξησης το ήμισυ (½) της συνολικής αύξησης. γ) Οι συνταξιούχοι με διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά κατά την 31η.12.2025 μεγαλύτερη σε ποσό του πενήντα	γ. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις περιπτώσεις α' και β' αποτυπώνονται από την 1.1.2020 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.».
---	---

	τοις εκατό (50%) του ποσού της αύξησης της σύνταξης που προκύπτει από την αναπροσαρμογή με βάση τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026 λαμβάνουν το ισόποσο του πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής αύξησης. Το υπολειπόμενο ποσό της αύξησης συμψηφίζεται με την προσωπική διαφορά. Από την 1η.1.2027 στο ποσό της σύνταξης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί την 31η.12.2026, χορηγείται πλήρης αύξηση, η οποία δεν συμψηφίζεται με το εναπομείναν ποσό της προσωπικής διαφοράς. Η δαπάνη που προκαλείται από το ανωτέρω επιπλέον χορηγούμενο ποσό καλύπτεται ετησίως με πρόσθετη επιχορήγηση προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή επί της προσωπικής διαφοράς του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρούσας παραγράφου.».	
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας		
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΙΣ
08.12.2025 19:03

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
08.12.2025 19:19

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

SOFIA ZACHARAKI
08.12.2025 19:02

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

STAVROS
PARASTAVROU
08.12.2025 19:51

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

NIKI KERAMEOS
08.12.2025 19:53

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

VASILEIOS KIKILIAS
08.12.2025 19:04

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS
RAPASTERGIOU
08.12.2025 19:02

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 207/20/2025

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 2 του Συντάγματος)

Επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Πλαίσιο για κοινωνικές περιουσίες, ιδρύματα, σχολάζουσες κληρονομίες και δωρεές προς το Δημόσιο - Παρεμβάσεις σε Κώδικες Φορολογίας Εισοδήματος, Περιουσίας και Φ.Π.Α. - Σύσταση, αποστολή και αρμοδιότητες του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΚΑΙ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ» - Διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και λοιπές διατάξεις»

A. Με τις διατάξεις της υπόψη τροπολογίας, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Αναθεωρείται το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης αυξήσεων στις καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων:

- Καταργείται σταδιακά από 1.1.2026 ο μηχανισμός του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κυρίων συντάξεων.

- Καθορίζεται ο τρόπος καταβολής των χορηγούμενων αυξήσεων, ανάλογα με τη διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά, κατά την οριζόμενη ημερομηνία.

- Προβλέπεται η χορήγηση, από 1.1.2027, πλήρους αύξησης στις καταβαλλόμενες συντάξεις, μη συμψηφιζόμενης με το εναπομείναν ποσό της προσωπικής διαφοράς.

2. Προβλέπονται οι όροι και η διαδικασία μετατροπής των αναφερόμενων ιδρυμάτων σε εκκλησιαστικά ιδρύματα της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 590/1977.

3. Παραχωρούνται άνευ ανταλλάγματος, για λόγους δημόσιας ωφέλειας από το ελληνικό Δημόσιο στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, η χρήση, η διαχείριση και η εκμετάλλευση της αναφερόμενης έκτασης, η οποία αποχαρακτηρίστηκε από τη χερσαία ζώνη Λιμένος Κέρκυρας.

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

Ενδεχόμενη δαπάνη/εξοικονόμηση δαπάνης, από τη μετατροπή των αναφερόμενων ιδρυμάτων σε εκκλησιαστικά ιδρύματα. Σύμφωνα με την εισήγηση του αρμόδιου φορέα, τυχόν προκαλούμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις από την προαναφερόμενη μετατροπή εξαρτώνται από πραγματικά περιστατικά, και θα εξειδικευθούν κατά την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής διοικητικής πράξης.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση (e-ΕΦΚΑ, κλπ.)

Δαπάνη του προϋπολογισμού του e-Ε.Φ.Κ.Α, σωρευτικού ποσού 527 εκατ. ευρώ περίπου, για τη χρονική περίοδο 2026 έως και 2030, η οποία θα καλυφθεί με πρόσθετη επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της σταδιακής κατάργησης του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε αυξήσεις των κυρίων συντάξεων.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2025

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU
08/12/2025 19:22
Ιουλία Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου «Πλαίσιο για κοινωνικές περιουσίες, ιδρύματα, σχολάζουσες κληρονομίες και δωρεές προς το Δημόσιο - Παρεμβάσεις σε Κώδικες Φορολογίας Εισοδήματος, Περιουσίας και Φ.Π.Α. - Σύσταση, αποστολή και αρμοδιότητες του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΚΑΙ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ» - Διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και λοιπές διατάξεις»

Από τις διατάξεις της υπόψη τροπολογίας, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

Ενδεχόμενη δαπάνη από τη μετατροπή των αναφερόμενων ιδρυμάτων σε εκκλησιαστικά ιδρύματα. Τυχόν προκαλούμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις, από την προαναφερόμενη μετατροπή, εξαρτώνται από πραγματικά περιστατικά, και θα εξειδικευθούν κατά την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής διοικητικής πράξης.

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση (e-ΕΦΚΑ, κλπ.)

Δαπάνη του προϋπολογισμού του e-Ε.Φ.Κ.Α, σωρευτικού ποσού **527 εκατ. ευρώ** περίπου, για τη χρονική περίοδο 2026 έως και 2030, η οποία θα καλυφθεί με πρόσθετη επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της σταδιακής κατάργησης του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε αυξήσεις των κυρίων συντάξεων.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2025

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KYRIAKOS

PIERRAKAKIS

08.12.2025 20:19

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ 5^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 17^{ης} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΜΕΛΗ: Σωτηρία Ντούνη, Πρόεδρος, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Βασιλική Ανδρεοπούλου και Ελένη Λυκεσά, Αντιπρόεδροι, Δέσποινα Καββαδία-Κωνσταντάρα, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Βασιλική Προβίδη, Αικατερίνη Μποκώρου, Αντιγόνη Στίνη, Βασιλική Πέππα, Δημήτριος Κοκοτσή, Ελένη Σκορδά, Ευθύμιος Καρβέλης, Χρυσούλα Μιχαλάκη, Αικατερίνη Σπηλιοπούλου και Ιουλία Παπαθεοδώρου, Σύμβουλοι. Οι Αντιπρόεδροι Αγγελική Μαυρουδή, Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη και Δημήτριος Πέππας και οι Σύμβουλοι Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αργυρώ Μαυρομαμάτη, Γεώργιος Παπαϊσιδώρου, Άννα Παπαπαναγιώτου και Ευαγγελία Πασπάτη απουσίασαν δικαιολογημένα.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Σταμάτιος Πουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Μαρία Δανιήλ, Προϊσταμένη Τμήματος, η οποία αναπληρώνει νόμιμα την Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Υπηρεσία Σταυρούλα Τσάλα.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

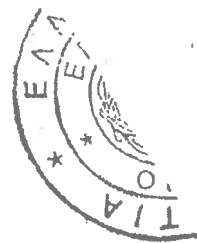
Η ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

«Άρθρο ...

Σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κυρίων συντάξεων

Στο τέλος της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, προστίθεται νέα περίπτωση δ και η παράγραφος 3 αναδιαμορφώνεται ως εξής :

3. α. Από την 1.10.2019 οι συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, υπολογίζονται εκ νέου σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8. Από την 1.10.2019, καταβάλλονται τυχόν προκύπτουσες αυξήσεις στη σύνταξη. Αν το ποσό των συντάξεων αυτών, όπως επανυπολογίζεται, είναι μικρότερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, το ποσό της διαφοράς που προκύπτει εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά.

β.α) Οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019 σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8.

β.β) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του παρόντος άρθρου.

β.γ) Από την 1.10.2019 αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, τότε συνεχίζει να καταβάλλεται η προσωπική διαφορά με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 και το ποσό των συντάξεων προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο της τυχόν πρόσθετης διαφοράς που προκύπτει, για την περίοδο από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και σταδιακά ισόποσα κατ' έτος έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Στην περίπτωση που η προσωπική διαφορά που προκύπτει είναι μικρότερη από την προσωπική διαφορά που προέκυπτε από τον επανυπολογισμό της σύνταξης με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8, ολοκληρώνεται η καταβολή της προσωπικής διαφοράς που προκύπτει με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 και η διαφορά των δύο ποσών συμψηφίζεται κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή της με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του άρθρου 8.

γ. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις περιπτώσεις α' και β' αποτυπώνονται από την 1.1.2020 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.

δ. Η προσωπική διαφορά των προηγούμενων παραγράφων καταργείται σταδιακά ως προς το συμψηφισμό της με τις κάθε φορά χορηγούμενες αυξήσεις των συντάξεων αρχής γενομένης από 1.1.2026.

Από την ανωτέρω ημερομηνία :

Α. Οι συνταξιούχοι των οποίων η προσωπική διαφορά μηδενίζεται έως και την 31.12.2025 δικαιούνται όλο το ποσοστό της χορηγούμενης αύξησης για το έτος 2026.

Β. Για τους συνταξιούχους με διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά κατά την 31.12.2025 μικρότερη σε ποσό του 50% του ποσού της αύξησης της σύνταξης που προκύπτει από την αναπροσαρμογή με βάση το συντελεστή αύξησης των συντάξεων

του έτους 2026, το ποσό της προσωπικής διαφοράς συμψηφίζεται με το ποσό της αύξησης και λαμβάνουν ολόκληρο το εναπομείναν ποσό της αύξησης ανάλογα με το ύψος της προσωπικής διαφοράς, με κατώτερο ποσό αύξησης το % της συνολικής αύξησης.

Γ. Οι συνταξιούχοι με διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά κατά την 31.12.2025 μεγαλύτερη σε ποσό του 50% του ποσού της αύξησης της σύνταξης που προκύπτει από την αναπροσαρμογή με βάση το συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026 λαμβάνουν το ισόποσο του 50% της συνολικής αύξησης. Το υπολειπόμενο ποσό της αύξησης συμψηφίζεται με την προσωπική διαφορά.

Από 1.1.2027 στο ποσό της σύνταξης, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί την 31.12.2026, χορηγείται πλήρης αύξηση, η οποία δεν συμψηφίζεται με το εναπομείναν ποσό της προσωπικής διαφοράς.

Η δαπάνη που προκαλείται από το ανωτέρω επιπλέον χορηγούμενο ποσό καλύπτεται ετησίως με πρόσθετη επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή επί της προσωπικής διαφοράς του τρίτου εδαφίου της παρ. 3α.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ»

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Σταμάτιος Πουλής διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

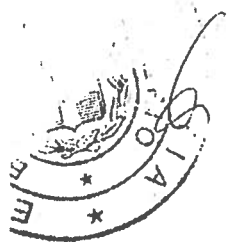
«1. Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος προς γνωμοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2, 98 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος καθώς και αυτές των άρθρων 10 παρ. 1 και 36 περ. β' του ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 130), σχέδιο άρθρου με τίτλο «Σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων», το οποίο μας απεστάλη με το με ΑΠ 195331 ΕΞ 2025/11.11.2025 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εκθέτουμε δε τα ακόλουθα:

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις, οι οποίες διαρθρώνονται σε ένα ενιαίο άρθρο, επιδιώκεται η τροποποίηση της κείμενης νομοθεσίας αναφορικώς με τον συμψηφισμό της προσωπικής διαφοράς -ήτοι του ποσού το οποίο λαμβάνουν

ορισμένοι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ κατόπιν του επανυπολογισμού της κύριας συντάξεώς τους αρχικώς την 1.1.2019 και ακολούθως την 1.10.2019, δυνάμει των ρυθμίσεων του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85), ώστε η κύρια σύνταξή τους να μην υπολείπεται του ποσού που ελάμβαναν την 31.12.2018 ή 30.9.2019 αντιστοίχως- με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων με βάση τα οριζόμενα στη διάταξη της περ. α' της παρ. 4 του ίδιου άρθρου του ανωτέρω νόμου, επί τω τέλει της σταδιακής καταργήσεως του εν λόγω συμψηφισμού. Επισημαίνεται ότι το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής των υπό εξέταση ρυθμίσεων περιορίζεται μόνο στους συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ οι οποίοι δικαιώθηκαν συντάξεως ή εκκρεμούσε η απονομή της πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016. Αντιθέτως, οι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ οι οποίοι δικαιώθηκαν συντάξεως μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 ή εκκρεμούσε η απονομή της μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έως 1.10.2019 και οι οποίοι λαμβάνουν μέρος της κύριας συντάξεώς τους ως προσωπική διαφορά, λόγω του ότι μετά τον επανυπολογισμό της με τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, τα οποία εισήχθησαν με το άρθρο 24 του ν. 4670/2020 (Α' 43), προέκυψε μικρότερο ποσό δικαιούμενης κύριας συντάξεως σε σχέση με το ποσό που προέκυπτε από τον υπολογισμό της συμφώνως με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 1 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, ρητώς εξαιρούνται από την εφαρμογή των προς γνωμοδότηση διατάξεων.

3. Ειδικότερα, με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες προστίθενται ως νέα περίπτωση δ' στο τέλος της περ. γ' της παρ. 3 του προαναφερόμενου άρθρου 14 του ν. 4387/2016, αφενός μεν προβλέπεται ο συμψηφισμός της προσωπικής διαφοράς ή μέρους αυτής με την χορηγούμενη αύξηση των κύριων συντάξεων για το έτος 2026, αφετέρου δε ορίζεται ότι από το έτος 2027 και εφεξής λαμβάνουν ολόκληρη την εκάστοτε ετησίως χορηγούμενη αύξηση των κύριων συντάξεων και όσοι εκ των ως άνω συνταξιούχων, που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, εξακολουθούν την 31.12.2026 να λαμβάνουν μέρος της κύριας συντάξεως ως προσωπική διαφορά. Κατά το δε έτος 2026 με τις επίμαχες διατάξεις ρυθμίζονται ειδικότερα δύο κατηγορίες συνταξιούχων, μέρος της συντάξεως των οποίων λαμβάνεται την 31.12.2025 ως προσωπική διαφορά, και δη με κριτήριο εάν η διαμορφωθείσα κατά την ανωτέρω ημερομηνία προσωπική διαφορά είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη σε ποσό του 50 % του ποσού της αύξησης των κύριων συντάξεων που προκύπτει σύμφωνα με τον συντελεστή αύξησης των συντάξεων του έτους 2026. Στη μεν πρώτη περίπτωση, η προσωπική διαφορά συμψηφίζεται με το ποσό της χορηγούμενης για το έτος αυτό αύξησης και το εναπομείναν ποσό -ανάλογα με το ύψος της προσωπικής διαφοράς- λαμβάνεται ως αύξηση της κύριας συντάξεως, ενώ προβλέπεται και κατώτατο όριο λαμβανομένης αύξησης, το οποίο δεν δύναται να υπολείπεται ποσοστού 50 % της συνολικής αύξησης. Στη δε δεύτερη περίπτωση, συμψηφίζεται μέρος της προσωπικής διαφοράς ίσο με ποσό 50 % της χορηγούμενης

αυξήσεως και το υπόλοιπο ισόποσο ποσό αυτής λαμβάνεται ως αύξηση της κύριας συντάξεως.

4. Οι υπό εξέταση διατάξεις ορίζουν, επίσης, ότι οι συνταξιούχοι των οποίων η προσωπική διαφορά μηδενίζεται έως και την 31.12.2025 δικαιούνται όλο το ποσό της χορηγούμενης αυξήσεως για το έτος 2026. Ωστόσο, ως προς το μέρος αυτό οι επίμαχες ρυθμίσεις δεν εισάγουν το πρώτον νέα συνταξιοδοτική ρύθμιση, αφού ήδη από τη συνδυαστική εφαρμογή των διατάξεων των υποπερ. ββ' και βγ' της περ. β της παρ. 3 και της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, ευχερώς συνάγεται ότι μετά την πλήρη εξάλειψη του ποσού της κύριας συντάξεως, που λαμβάνεται ως προσωπική διαφορά, ο συνταξιούχος του e-ΕΦΚΑ στον οποίο κανονίστηκε σύνταξη προ της εφαρμογής του ν. 4387/2016 λαμβάνει εφεξής ολόκληρο το ποσό της εκάστοτε χορηγούμενης ετήσιας αύξησης των κύριων συντάξεων.

5. Περαιτέρω, οι εισαγόμενες προς γνωμοδότηση διατάξεις προβλέπουν ότι όσοι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι δικαιώθηκαν συντάξεως προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016, εξακολουθούν να λαμβάνουν μέρος της συντάξεώς τους ως προσωπική διαφορά την 31.12.2026, το έτος 2027 λαμβάνουν και αυτοί όλο το ποσό της χορηγούμενης αυξήσεως των κύριων συντάξεων, χωρίς να συμψηφίζεται το εναπομείναν στην κύρια σύνταξή τους ποσό προσωπικής διαφοράς με αυτό. Τοιουτοτρόπως, σε όσες από τις ανωτέρω κύριες συντάξεις δεν εξαλειφθεί η προσωπική διαφορά το έτος 2026, από το έτος 2027 και εφεξής παγιοποιείται το ποσό της προσωπικής διαφοράς που περιλαμβάνεται σε αυτές, αφού σύμφωνα με τις προς γνωμοδότηση ρυθμίσεις και την αιτιολογική έκθεση που τις συνοδεύει, το ποσό αυτό δεν συμψηφίζεται με τις εφεξής χορηγούμενες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, δεν αναπροσαρμόζεται κατά την αύξηση αυτών και δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, πλην των περιπτώσεων που μέχρι σήμερα διενεργούνται κρατήσεις.

6. Τέλος, ορίζεται ότι η δαπάνη που προκαλείται στον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ από την υιοθέτηση των υπό γνωμοδότηση διατάξεων καλύπτεται ετησίως από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω εγγραφής συμπληρωματικής επιχορήγησης.

7. Δοθέντος ότι οι εισαγόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες καταλαμβάνουν και τις συντάξεις του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος που το Σύνταγμα επιφυλάσσει στους δημοσίους λειτουργούς και υπαλλήλους, άπτονται του ύψους των καταβαλλόμενων σε αυτούς συντάξεων και ως εκ τούτου επάγονται συνέπειες για αυτές, το ως άνω σχέδιο άρθρου εισάγεται παραδεκτώς προς γνωμοδότηση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά της 1ης Ειδ. Συν. της 26.2.2025, της 2ης Ειδ. Συν. της 12.6.2024, 5ης Ειδ. Συν. της 22.11.2023, 5ης Ειδ. Συν. της 5.12.2022, 17ης Γεν. Συν. της 19.9.2022).

8. Περαιτέρω, οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις συνοδεύονται από την οικεία αιτιολογική έκθεση και τη με ΑΠ 28711/5.11.2025 εισηγητική έκθεση του άρθρου

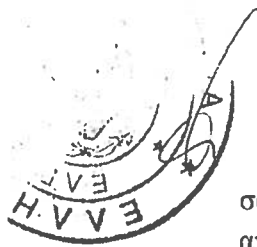

24 παρ. 5 του ν. 4270/2014 σχετικά με τις οικονομικές συνέπειες που προκαλούνται από την εφαρμογή της. Επισημαίνουμε, επίσης, ότι σε κάθε περίπτωση πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις της διατάξεως του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, ήτοι οι προτεινόμενες διατάξεις να ενταχθούν είτε σε ειδικό συνταξιοδοτικό νομοσχέδιο είτε σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, στον δε τίτλο του νομοθετήματος αυτού να γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (ΕΛΣυν Ολ. Πρακτικά 2ης Ειδ. Συν. της 12.6.2024, 1ης Ειδ. Συν. της 17.1.2024, 6ης Ειδ. Συν. της 22.11.2023, 4ης Ειδ. Συν. της 27.9.2023, 3ης Ειδ. Συν. της 3.4.2023, 1ης Ειδ. Συν. της 14.3.2023, 5ης Ειδ. Συν. της 12.12.2022, 4ης Ειδ. Συν. της 3.11.2022, 2ης Ειδ. Συν. της 17.3.2021, κ.ά.).

9. Οι υπό εξέταση διατάξεις παρίστανται δικαιολογημένες, καθόσον η προσωπική διαφορά, η οποία θεσπίστηκε αρχικώς με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, προκειμένου να αποφευχθούν μαζικές περικοπές στις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις ή σε όσες εκκρεμούσε η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, είχε ως αποτέλεσμα οι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ που δικαιώθηκαν συντάξεως προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016 και διατηρούν μεγάλη προσωπική διαφορά να μη λαμβάνουν τις χορηγούμενες από την 1.1.2023, δυνάμει της διατάξεως της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, ένεκα της προβλέψεως περί συμψηφισμού του ποσού της προσωπικής διαφοράς με αυτές. Η εξ αυτού δε του λόγου «καθήλωση» του ποσού της κύριας συντάξεως που λαμβάνουν υποβαθμίζει έτι περαιτέρω το επίπεδο διαβίωσής τους, συνεκτιμωμένης και της μεταβολής του κόστους ζωής, που έχει επισυμβεί στο χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει. Παραμένει πάντως το ζήτημα της διαφοροποίησης του ύψους της συντάξεως μεταξύ των προ και των μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 συνταξιοδοτηθέντων.

10. Ομοίως δικαιολογημένη παρίσταται και η εξαίρεση από τις επίμαχες διατάξεις της προσωπικής διαφοράς του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (βλ. και σκ. 2), καθόσον η προσωπική αυτή διαφορά ουδέποτε συμψηφιζόταν με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, με αποτέλεσμα οι συνταξιούχοι αυτοί, οι οποίοι δικαιώθηκαν συντάξεως μετά την εφαρμογή του συστήματος του ν. 4387/2016, να λαμβάνουν τις ως άνω ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων (βλ. σελ. 5 της από 3.11.2025 αναλογιστικής μελέτης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής).

11. Επισημαίνουμε, ωστόσο, ότι στην οικεία αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι το εναπομείναν κατά την 31.12.2026 ποσό προσωπικής διαφοράς από 1.1.2027 δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, πλην των περιπτώσεων που μέχρι σήμερα διενεργούνται κρατήσεις, χωρίς τούτο να αναφέρεται στις υπό εξέταση διατάξεις. Απαιτείται, επομένως, τούτο να αποτυπωθεί ευκρινώς στις εξεταζόμενες ρυθμίσεις, χάριν των αρχών της καλής νομοθέτησης, που επιβάλλουν μεταξύ άλλων τη

σαφήνεια του περιεχομένου των νομοθετικών διατάξεων και την αποφυγή αντιφατικών ρυθμίσεων (βλ. άρθρο 58 παρ. 1 περ. β' γ' και ζ' του ν. 4622/2019, Α' 133), αλλά και των αρχών της ασφάλειας δικαίου, της σαφήνειας και της προβλεψιμότητας, που ερείδονται στο Σύνταγμα και την κυρωθείσα με το ν.δ. 53/1973 (Α' 256) Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ανεξαρτήτως τούτου, για τους ίδιους λόγους, απαιτείται να διευκρινιστεί σε ποιες περιπτώσεις διενεργούνται κρατήσεις στο ποσό της προσωπικής διαφοράς και σε ποιες όχι.

12. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη με ΑΠ 28711/5.11.2025 έκθεση οικονομικών επιπτώσεων των υπό γνωμοδότηση διατάξεων, συνταχθείσα από την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (άρθρο 24 παρ. 5 περ. ε' του ν. 4270/2014), από την προαναφερθείσα σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων προκαλείται δημοσιονομική δαπάνη. Συγκεκριμένα, στην έκθεση αυτή αναφέρεται ότι αυξάνεται η ετήσια δαπάνη καταβολής συντάξεων από τον e-ΕΦΚΑ κατά 527.313.657,00 ευρώ για τη χρονική περίοδο από το έτος 2026 έως το έτος 2030 (75.080.021,00 ευρώ για το έτος 2026 + 134.959.527,00 ευρώ για το έτος 2027 + 112.940.085,00 ευρώ για το έτος 2028 + 105.598.979,00 ευρώ για το έτος 2029 + 98.735.045,00 ευρώ για το έτος 2030), καθώς και ότι η αύξηση αυτή θα καλύπτεται ετησίως με πρόσθετη επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Λαμβανομένου υπόψη ότι σύμφωνα με την Έκθεση για τη Δημοσιονομική Βιωσιμότητα έτους 2023 τα ποσά της κρατικής χρηματοδότησης για τις συντάξεις ανέρχοντο σε 14.320.000.000,00 ευρώ για το έτος 2021, 14.510.000.000,00 ευρώ για το έτος 2022 και σε 15.170.000.000,00 ευρώ για το έτος 2023 (βλ. Έκθεση για τη Δημοσιονομική Βιωσιμότητα έτους 2023), η οικονομική επίπτωση από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι θέτει υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα του Κράτους, πολλώ δε μάλλον, αφής στιγμής, όπως επισημαίνεται στην οικεία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων, οι επίμαχες διατάξεις αφορούν σε συγκεκριμένο αριθμό συνταξιούχων, ήτοι αυτών που λαμβάνουν μέρος της συντάξεώς τους ως προσωπική διαφορά, το πλήθος του οποίου βαίνει σταδιακά μειούμενο στο διηνεκές. Επισημαίνουμε, ωστόσο, ότι σύμφωνα με τη συνοδεύουσα την οικεία έκθεση από 3.11.2025 αναλογιστική μελέτη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, το μικτό κόστος της μεταρρύθμισης αυτής, η οποία αφορά σε 632.236 συνταξιούχους, βαίνει αυξανόμενο έως το έτος 2038, μειώνεται δε σταδιακά από το έτος 2039 και μηδενίζεται το έτος 2058. Και πάλι, όμως, τα πιθανολογούμενα ποσά επιβάρυνσης του Κρατικού Προϋπολογισμού από τις επίμαχες διατάξεις (βλ. σελ. 10 της μελέτης αυτής), αντιπαραβαλλόμενα με τα ετήσια ποσά της κρατικής χρηματοδότησης για τις συντάξεις που αναφέρθηκαν παραπάνω, δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν ουσιώδη.

13. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και συνεκτιμωμένων των ειδικότερων νομοτεχνικών παρατηρήσεων-βελτιώσεων που προτάσσει η ειδική εισηγήτρια, προτείνουμε όπως η Ολομέλεια του Σώματος γνωμοδοτήσει θετικά επί των ρυθμίσεων του εισαγόμενου, συνταξιοδοτικού περιεχομένου, άρθρου.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η Σύμβουλος Θεολογία Γναρδέλλη, που ορίστηκε από την Πρόεδρο του Δικαστηρίου εισηγήτης, μέλος του Όγδου Τμήματος, εισηγήθηκε σχέδιο γνωμοδότησης αναφορικά με την προτεινόμενη διάταξη, το οποίο επεξεργάστηκε το ανωτέρω Τμήμα στη διάσκεψη της 13^{ης} Νοεμβρίου 2025 σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 παρ. 1, 27 περ. α' και 56 του ν. 4820/2021, όπως ισχύουν, αναφέροντας αναλυτικά το περιεχόμενο της υπό γνωμοδότηση διάταξης, με έμφαση στα σημαντικότερα ζητήματα που ανέκυψαν.

Επακολούθησε εκτενής συζήτηση μεταξύ των μελών της Μείζονος Ολομέλειας, τα οποία ομόφωνα ενέκριναν την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Με το ΓΕΕ: 55828/Φ17/11.11.2025 έγγραφο της Γενικής Επιτροπείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου διαβιβάστηκε, στο Όγδοο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχέδιο διάταξης με τίτλο «Σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κυρίων συντάξεων», το οποίο συνυπογράφεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Το ως άνω σχέδιο διάταξης συνοδεύεται από: α. αιτιολογική έκθεση β. την 28711/5.11.2025 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων (άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014) της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και γ. την 697/3.11.2025 μελέτη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (ΕΑΑ), η οποία υπογράφεται από την Πρόεδρο αυτής, περί της οικονομικής επιβάρυνσης του Κρατικού Προϋπολογισμού από την εφαρμογή της προτεινόμενης διάταξης.

Προκαταρκτικές Παρατηρήσεις

2. Η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει διπλή λειτουργία στην έννομη τάξη. Αποσκοπεί αφενός στη διατύπωση παρατηρήσεων από νομοτεχνική άποψη, με γνώμονα τις αρχές της καλής νομοθέτησης, καθώς και στον έλεγχο της συμβατότητας των προς ψήφιση διατάξεων με τις συνταγματικές διατάξεις και τις υπερκείμενης τυπικής ισχύος διατάξεις για τη διευκόλυνση του έργου της Βουλής

των Ελλήνων, αφετέρου στην ενημέρωση αυτής σχετικά με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων και να θέσουν υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα αυτού και την ενδεχόμενη αποτροπή υιοθέτησής τους (βλ. ΕλΣυν Μείζ. Ολ. Πρακτικά 2ης Ειδ. Συν. της 12.6.2024 παρ. 3 με περαιτέρω παραπομπές).

3. Επί του παραδεκτού της υποβολής στο Δικαστήριο συνταξιοδοτικού νομοσχεδίου προς γνωμοδότηση, η Ολομέλεια υπενθυμίζει ότι, κατά τα άρθρα 73 παρ. 2 και 98 παρ. 1 δ' του Συντάγματος, υποβάλλεται στον γνωμοδοτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου πριν από την κατάθεσή της στη Βουλή, κάθε σχεδιαζόμενη ρύθμιση, ακόμη και γενικής εφαρμογής, η οποία θεσπίζει το πρώτον, τροποποιεί ή συμπληρώνει τις προϋποθέσεις απονομής σύνταξης ή αναγνώρισης ως συντάξιμης προϋπηρεσίας για την απονομή δικαιώματος σύνταξης ή επιφέρει συνέπειες εξ αυτών που επέβαλαν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, στις οποίες περιλαμβάνεται και το ύψος του μηνιαίου ποσού της σύνταξης (βλ. ΕλΣυν Μείζ. Ολ. Πρακτικά 2ης Ειδ. Συν. της 12.6.2024 παρ. 4 με περαιτέρω παραπομπές).

4. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η υπό εξέταση διάταξη, στο μέτρο που, μεταξύ άλλων, εφαρμόζεται στους υπαγόμενους στο ειδικό ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου δημοσίους υπαλλήλους, λειτουργούς και στρατιωτικούς και τους εξομοιούμενους με αυτούς λοιπούς υπαλλήλους, επάγεται συνέπειες εξ αυτών που καθιστούν υποχρεωτική την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου και ως εκ τούτου παραδεκτώς, κατ' άρθρο 10 παρ. 1 και 56 παρ. 1 του ν. 4820/2021, εισάγεται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς γνωμοδότηση (πρβλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 4ης Ειδ. Συν. της 3.11.2022, 6ης Ειδ. Συν. της 22.11.2023). Ως εκ τούτου, όσα διαλαμβάνονται στις τελικές παρατηρήσεις της παρούσας γνωμοδότησης δεν αφορούν σε εργαζόμενους στο Δημόσιο ή στα νπδδ με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου που ασφαλίζονται και συνταξιοδοτούνται από το πρώην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ ή σε καθεστώς κύριας ασφάλισης άλλου πλην του Δημοσίου πρώην ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού φορέα εντασσόμενου στον e-ΕΦΚΑ και πολλώ μάλλον τους λοιπούς ασφαλισμένους στον ανωτέρω ασφαλιστικό οργανισμό (βλ. ΕλΣυν Μείζ. Ολ. Πρακτικά 2ης Ειδ. Συν. της 12.6.2024 παρ. 5).

Η αιτιολογία της ρύθμισης

5. Κατά την αιτιολογική έκθεση της προτεινόμενης διάταξης: «Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς, που διατηρούν πολλοί συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ, οι οποίοι δικαιώθηκαν σύνταξης προ της εφαρμογής του συστήματος του ν. 4387/2016 (Α' 85), με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, με σκοπό τη χορήγηση της αύξησης και στην κατηγορία αυτή των συνταξιούχων και

την ενίσχυση του εισοδήματός τους. Η προσωπική διαφορά αποτέλεσε ένα αναγκαίο «μαξιλάρι» για να μην υπάρξουν μαζικές περικοπές στη συντάξεις μετά το 2016 στην πράξη βέβαια αυτονόητως οδήγησε σε αρκετές δυσχέρειες. Ειδικότερα, στέρησε από τους δικαιούχους πραγματικές αυξήσεις καθώς σε όσους συνταξιούχους διατηρείται μεγάλη προσωπική διαφορά δεν χορηγούνται αυξήσεις στις κύριες συντάξεις εξαιτίας της μέχρι τώρα ισχύουσας πρόβλεψης περί συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς με τις εκάστοτε χορηγούμενες αυξήσεις με αποτέλεσμα αυτοί να μένουν με «παγωμένες» αποδοχές. Εξάλλου, η ύπαρξη δύο «παράλληλων» τρόπων υπολογισμού (με και χωρίς προσωπική διαφορά) προκαλεί πρόσθετες δυσχέρειες στον προγραμματισμό των δημοσίων δαπανών αφενός και αφετέρου οι ίδιοι οι συνταξιούχοι δεν δύνανται να υπολογίσουν πότε περίπου θα λαμβάνουν τις αυξήσεις, που δίδονται στις συντάξεις, γιατί αυτό εξαρτάται από το ύψος της προσωπικής διαφοράς τους και από τις μελλοντικές αποφάσεις για αυξήσεις. [...] Επομένως, η προσωπική διαφορά που έχει διαμορφωθεί την 31.12.2026, διατηρείται από 1.1.2027 και εφεξής χωρίς να συμψηφίζεται με τις εφεξής χορηγούμενες αυξήσεις των συντάξεων. Το ποσό αυτό δεν αναπροσαρμόζεται κατά την αύξηση των συντάξεων. [...] Επίσης, δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, πλην των περιπτώσεων που μέχρι σήμερα διενεργούνται κρατήσεις.» Έτσι με την προτεινόμενη ρύθμιση η τυχόν διατήρηση της προσωπικής διαφοράς παύει να αποτελεί τροχοπέδη στη χορήγηση της ετήσιας αύξησης, ώστε να βελτιώνεται το εισόδημα όλων των συνταξιούχων.»

6. Συναφώς, στην οικεία μελέτη (697/3.11.2025) της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής (ΕΑΑ) (σελ. 1, Κεφάλαιο 1 «Σκοπός της μελέτης») αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «[...] Η διάταξη αφορά τη σταδιακή κατάργηση του συμψηφισμού της προσωπικής διαφοράς που διατηρούν πολλοί συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ με τις εκάστοτε χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις των κύριων συντάξεων, με απώτερο σκοπό τη χορήγηση της αύξησης και στην κατηγορία αυτή των συνταξιούχων. Η ρύθμιση στοχεύει στην αποτελεσματικότερη προστασία και των συνταξιούχων της κατηγορίας αυτής, που λόγω διατήρησης της προσωπικής διαφοράς, δεν έχουν λάβει κατά τα έτη 2023, 2024 και 2025 την πραγματική αύξηση των αντίστοιχων ετών, με αποτέλεσμα την καθήλωση του εισοδήματός τους και συνακόλουθα της αγοραστικής τους δύναμης. Με αυτόν τον τρόπο η τυχόν διατήρηση προσωπικής διαφοράς κατά τη διάρκεια της συνταξιοδότησης παύει να αποτελεί τροχοπέδη στη χορήγηση της ετήσιας αύξησης, η οποία θα χορηγείται ολόκληρη από το έτος 2027 και στους συνταξιούχους που θα διατηρούν την 31.12.2026 ποσό προσωπικής διαφοράς, ούτως ώστε όλοι οι συνταξιούχοι χωρίς διακρίσεις να έχουν τη διασφάλιση του εισοδήματός τους από τη μεταβολή του κόστους ζωής.»

7. Περαιτέρω, δεδομένου ότι με το τελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης εξαιρείται η εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης στην προσωπική διαφορά «του τρίτου εδαφίου της παρ. 3α του ν. 4387/2016», παρατηρείται ότι, καταρχάς, ούτε στην αιτιολογική έκθεση, ούτε στα συνοδά έγγραφα της

προτεινόμενης ρύθμισης αναφέρεται με σαφήνεια ο λόγος θέσπισης της προαναφερθείσας εξαίρεσης. Ωστόσο, κατόπιν διευκρινίσεων που ζητήθηκαν από την εισηγήτρια Σύμβουλο και παρασχέθηκαν από εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (βλ. το άρθρο 56 παρ. 1 εδ. β' του ν. 4820/2021, όπως ισχύει), προκύπτει ότι η προαναφερθείσα εξαίρεση δικαιολογείται από το γεγονός ότι η προσωπική διαφορά που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3α του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 δεν ταυτίζεται, αλλά, τουναντίον, διαφέρει ουσιωδώς από την προσωπική διαφορά της προτεινόμενης ρύθμισης. Και τούτο, καθόσον πρόκειται περί προσωπικής διαφοράς που οι δικαιούχοι αυτής κατέστησαν συνταξιούχοι μετά την υιοθέτηση του ν. 4387/2026 και η οποία ουδέποτε προβλέφθηκε ότι συμψηφίζεται με την εκάστοτε ετήσια αύξηση των συντάξεων.

8. Τέλος, επισημαίνεται ότι, τόσο στην αιτιολογική έκθεση, όσο και στην αναλογιστική μελέτη, διαλαμβάνεται ότι η προσωπική διαφορά, όπως έχει διαμορφωθεί την 31η.12.2026, διατηρείται από 1.1.2027 και εφεξής ως ένα αυτοτελές και αμετάβλητο χρηματικό ποσό, το οποίο καταβάλλεται μαζί με τη σύνταξη, αλλά δεν συμψηφίζεται με τις ενδεχομένως εφεξής χορηγούμενες ετήσιες αυξήσεις συντάξεων, ούτε αναπροσαρμόζεται συνεπεία αυτών, ούτε υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση, χωρίς τούτο να προβλέπεται ρητά και σαφώς στο κείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης και να διευκρινίζεται ή να γίνεται μνεία των συγκεκριμένων κρατήσεων που αφορά.

Παραδείγματα ως προς τη διαμόρφωση του καταβαλλόμενου ποσού συντάξεων με βάση το μεν την ισχύουσα ρύθμιση το δε την προτεινόμενη

9. Προς αποσαφήνιση και κατανόηση της προτεινόμενης ρύθμισης και των συνεπειών που θα επιφέρει στο καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων όσων συνταξιοδοτήθηκαν με το προγενέστερο του ν. 4387/2016 νομικό πλαίσιο παρατίθενται ακολούθως παραδείγματα της πορείας των συντάξεων, με βάση αφενός την ισχύουσα νομοθεσία, αφετέρου την προτεινόμενη ρύθμιση, τα οποία αναλύονται στην 697/3.11.2025 αναλογιστική μελέτη της ΕΑΑ.

10. Με βάση τις ισχύουσες ρυθμίσεις κατά τη ανωτέρω αναλογιστική μελέτη (σελ. 11, Πίνακας 1), στο μικτό ποσό της σύνταξης κατά την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους περιλαμβάνεται η προσωπική διαφορά, από την οποία (προσωπική διαφορά) αφαιρείται κατ' έτος η ετήσια αύξηση (αρχική) των συντάξεων (συμψηφισμός). Αποτέλεσμα αυτού είναι: α. να μειώνεται το ποσό της προσωπικής διαφοράς που μεταφέρεται στην 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους και β. να μην υπάρχει ουσιαστική αύξηση των συντάξεων κατ' έτος (ήτοι το μικτό ποσό της σύνταξης στο τέλος του έτους να μη διαφέρει ουσιωδώς από το αντίστοιχο στην αρχή του έτους), για όσο χρόνο διατηρείται προσωπική διαφορά μεγαλύτερη της αντίστοιχης ετήσιας αύξησης της σύνταξης, και γ. ουσιαστική αύξηση στη σύνταξη να υπάρχει όταν το ποσό της προσωπικής διαφοράς είναι μικρότερο της αντίστοιχης ετήσιας αύξησης της σύνταξης ή μηδενικό. Έτσι, στο παράδειγμα του προαναφερόμενου πίνακα της

αναλογιστικής μελέτης, στο οποίο θεωρείται ότι την 1η.1.2025 η προσωπική διαφορά ενός μέσου συνταξιούχου ανέρχεται σε 110,03 ευρώ, την 1η.1.2026 υφίσταται προσωπική διαφορά 82,98 ευρώ, μεταφερθείσα από το 2025 ($110,03 \text{ ευρώ} - 27,05 \text{ ευρώ} = 82,98 \text{ ευρώ}$ το αποτέλεσμα του συμψηφισμού). Λόγω της ύπαρξης θετικής προσωπικής διαφοράς και κατά το τέλος του έτους 2026 ($82,98 \text{ ευρώ} - 27,66 \text{ ευρώ} = 55,31 \text{ ευρώ}$) η αύξηση της μικτής σύνταξης από την 1η.1.2026 έως την 31η.12.2026 είναι απειροελάχιστη (1,77 ευρώ). Αντιθέτως, το 2029, οπότε η προσωπική διαφορά (6,43 ευρώ την 1η.1.2029) είναι μικρότερη της αντίστοιχης ετήσιας αύξησης της σύνταξης (24,59 ευρώ), η μικτή σύνταξη κατά την 31η.12.2029 θα έχει αυξηθεί στην πράξη κατά 18,16 ευρώ ($6,43 \text{ ευρώ} - 24,59 \text{ ευρώ} = -18,16 \text{ ευρώ}$, ήτοι αρνητικό αποτέλεσμα του συμψηφισμού που ισοδυναμεί με πραγματική αύξηση της σύνταξης).

11. Με βάση την προτεινόμενη ρύθμιση κατά την ίδια αναλογιστική μελέτη (σελ. 12, Πίνακας 2), για τον ίδιο συνταξιούχο την 1η.1.2026 υφίσταται προσωπική διαφορά 82,98 ευρώ, μεταφερθείσα από το 2025 ($110,03 \text{ ευρώ} - 27,05 \text{ ευρώ} = 82,98 \text{ ευρώ}$ το αποτέλεσμα του συμψηφισμού). Πλέον, ωστόσο, και με δεδομένη την ετήσια αύξηση της σύνταξης ποσού 27,66 ευρώ για το 2026: α. η διαμορφωθείσα προσωπική διαφορά, κατόπιν συμψηφισμού, την 31η.12.2026 ανέρχεται στο ποσό των 69,15 ευρώ ($82,98 \text{ ευρώ} - 13,83 \text{ ευρώ} = 69,15 \text{ ευρώ}$), γιατί από την προσωπική διαφορά της 1ης.1.2026 (82,98 ευρώ) αφαιρείται το 50% της αύξησης του 2026 ($50\% \times 27,66 \text{ ευρώ} = 13,83 \text{ ευρώ}$), β. η αύξηση της μικτής σύνταξης από τη 1η.1.2026 έως την 31η.12.2026 είναι πραγματική, καθότι ανεξαρτήτως της ύπαρξης θετικής προσωπικής διαφοράς κατά το τέλος του έτους 2026 (ποσού 69,15 ευρώ), ο συνταξιούχος έλαβε το υπόλοιπο 50% της αύξησης που δεν συμψηφίστηκε (13,83 ευρώ), και γ. από 1.1.2027 και εφεξής, στη σύνταξη θα περιλαμβάνεται και το ποσό της προσωπικής διαφοράς που έχει διαμορφωθεί την 31η.12.2026 (εν προκειμένω, ύψους 69,15 ευρώ) και η αντίστοιχη ετήσια αύξηση εν συνόλω, χωρίς συμψηφισμό, με το αμετάβλητο πλέον χρηματικό ποσό της προσωπικής διαφοράς, όπως έχει διαμορφωθεί την 31.12.2026 αλλά και χωρίς να υπολογίζεται επ' αυτού. Με βάση το προτεινόμενο σύστημα, κατά τον πίνακα, ο εν λόγω συνταξιούχος θα λάβει, ήδη από το 2026, αυξημένες αποδοχές σε σχέση με τις αντίστοιχες υπό το ισχύον καθεστώς.

12. Τέλος, για το διάστημα από 2026 και εφεξής, το προτεινόμενο σύστημα δεν πρόκειται να μεταβάλει την κατάσταση των συνταξιούχων που ήδη έχουν, κατά το 2025, προσωπική διαφορά μικρότερη της αντίστοιχης ετήσιας αύξησης ή μηδενική προσωπική διαφορά, οπότε ήδη έχουν αρχίσει να λαμβάνουν μέρος ή το σύνολο της ετήσιας αύξησης (βλ. σελ. 13 και 14, πίνακες 3 και 4).

13. Συμπερασματικά, η προτεινόμενη ρύθμιση βελτιώνει, από το 2026 και εφεξής, τη θέση μόνο όσων συνταξιούχων θα είχαν, κατά την 1η.1.2026, προσωπική διαφορά μεγαλύτερη από την ετήσια αύξηση της σύνταξης.

Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της ρύθμισης

14. Όπως προκύπτει από την ίδια την προτεινόμενη διάταξη, την αιτιολογική έκθεση και τα προαναφερθέντα συνοδά στοιχεία αυτής, η δαπάνη που προκαλείται από το επιπλέον χορηγούμενο ποσό καλύπτεται ετησίως με πρόσθετη επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ειδικότερα, στην 28711/5.11.2025 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων (άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014) της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης εκτίθενται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «[...] Από την υλοποίηση της προτεινόμενης διάταξης προκαλείται αύξηση της ετήσιας δαπάνης για την καταβολή συντάξεων από τον e-ΕΦΚΑ. Το επιπλέον χορηγούμενο ποσό καλύπτεται ετησίως με πρόσθετη επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. [...] η συνολική επιβάρυνση υπολογίζεται συνολικά σε ποσό ύψους 527.313.657,00 ευρώ για τη χρονική περίοδο 2026 έως και 2030. [...] Σημειώνεται ότι το πεδίο εφαρμογής της διάταξης αφορά κλειστό σύνολο ωφελουμένων (συνταξιούχοι με προσωπική διαφορά βάσει του άρ. 14 του ν. 4387/2016), το πλήθος του οποίου βαίνει μειούμενο στο διηνεκές. Λόγω αυτού, παρουσιάζεται αυξανόμενη επιβάρυνση κατά τα δύο πρώτα έτη εφαρμογής της διάταξης, καθότι καταβάλλονται αυξήσεις σύνταξης που έως σήμερα συμψηφίζονταν με την προσωπική διαφορά, έπειτα όμως από τη διετία 2026-2027 η επιβάρυνση μειώνεται λόγω της σταδιακής εξόδου του εν λόγω πληθυσμού από το συνταξιοδοτικό σύστημα.». Στην ίδια δε εισηγητική έκθεση περιέχεται πίνακας με διακριτή αναφορά, για κάθε έτος (περίοδος 2026 έως και 2030), της επιβάρυνσης του Κρατικού Προϋπολογισμού από την προτεινόμενη ρύθμιση.

15. Εξάλλου, στην 697/3.11.2025 συνοδή αναλογιστική μελέτη της ΕΑΑ αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα (σελ. 1, Κεφάλαιο 1 «Σκοπός της μελέτης»): «Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι ο υπολογισμός από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή (ΕΑΑ) της οικονομικής επιβάρυνσης που θα επιφέρει το προωθούμενο σχέδιο διάταξης για την υλοποίηση της εξαγγελίας της Κυβέρνησης στη ΔΕΘ, έτσι ώστε αυτή να μην μεταβάλει τη μακροχρόνια δαπάνη του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος ως ποσοστό του ΑΕΠ. Συγκεκριμένα, το συνολικό ύψος των δαπανών για τις κύριες και επικουρικές συντάξεις, προβαλλόμενο ως το 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009. [...]» και (σελ. 8, Κεφάλαιο 5 «Πρότυπο η ΕΑΑ και συμπεράσματα»): «[...] Το μικτό κόστος της μεταρρύθμισης ανέρχεται στο 0,03% του ΑΕΠ για το 2026 και κατά ανώτατο σε 0,14% του ΑΕΠ το 2038. Το κόστος βαίνει αρχικά αυξανόμενο όσο το παλιό σύστημα και αυτό της μεταρρύθμισης συνεχίζουν να παράγουν αυξανόμενες διαφορές σχετικά με το ύψος των ετήσιων αυξήσεων συντάξεων ατόμων με θετικές προσωπικές διαφορές. Η εικόνα αυτή σταδιακά ανατρέπεται από το 2039 και μετά όπου οι διαφορές των ετήσιων αυξήσεων συντάξεων για το παλιό και το καινούργιο σύστημα μειώνονται, μέχρι την πλήρη εξάλειψή τους. Το 2058 το κόστος της

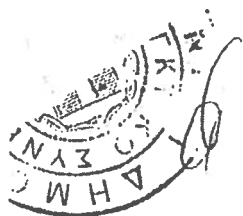
μεταρρύθμισης μηδενίζεται.» Στην ίδια δε μελέτη υφίστανται, μεταξύ άλλων, πίνακες περί: α. της μικτής επιβάρυνσης που προκύπτει για τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τα έτη 2026 έως 2030, ετησίως σε σημερινές αξίες (σελ. 8) β. της επίπτωσης της μεταρρύθμισης πάνω στο ΑΕΠ, ως ποσοστό αυτού, ετησίως για το διάστημα 2026 έως και 2058 (σελ. 9) και γ. του κόστους της μεταρρύθμισης σε σημερινές (παρούσες) και τρέχουσες αξίες για το διάστημα 2026 έως και 2058 (σελ. 10).

Τελικές παρατηρήσεις

16. Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Συντάγματος, τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια απαιτείται να είναι ειδικά, ενώ δεν επιτρέπεται καταρχήν η παρείσφρηση συνταξιοδοτικών διατάξεων σε μη ειδικό νόμο, δηλαδή νόμο που αποσκοπεί στη ρύθμιση άλλων θεμάτων, μη συνταξιοδοτικών. Στην επιταγή αυτή του Συντάγματος συμμορφώνεται ο νομοθέτης και όταν οι θεσπιζόμενες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις αφενός μεν ενταχθούν σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, αφετέρου δε, στον τίτλο του νομοθετήματος αυτού, γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (ΕλΣυν Μείζ. Ολ. Πρακτικά 2ης Ειδ. Συν. της 12.6.2024 παρ. 6 με περαιτέρω παραπομπές). Συνεπώς, πρέπει το νομοθέτημα, εντός του οποίου θα περιληφθεί η ελεγχόμενη διάταξη, να συμμορφωθεί με τις ανωτέρω απαιτήσεις.

17. Ακολουθώς, επισημαίνεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και όσα διαλαμβάνονται στην Έκθεση Δημοσιονομικής Βιωσιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου έτους 2023 (σελ. 47 επ.), διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου (<https://www.elsyn.gr>), για τη βιωσιμότητα του συστήματος δημόσιας ασφάλισης, υποστηρίζεται από α) αναλυτική αιτιολογική έκθεση, που φέρει επαρκή και πλήρη αιτιολογία που καθιστούν επιβεβλημένη την προτεινόμενη ρύθμιση, β) την 28711/5.11.2025 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με εκτίμηση του συνολικού και ετήσιου κόστους της προτεινόμενης ρύθμισης κατά το χρονικό διάστημα 2026 – 2030 και πρόβλεψη ότι θα επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και μάλιστα κατά συγκεκριμένο ποσό κατ' έτος, και γ) την 697/3.11.2025 αναλογιστική μελέτη της ΕΑΑ, στην οποία λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα σ' αυτή δεδομένα που αναλύονται με παραδείγματα και παρατίθενται οι μαθηματικοί τύποι που χρησιμοποιήθηκαν.

18. Περαιτέρω, ενδείκνυται, κατ' εφαρμογή των αρχών της καλής νομοθέτησης που επιβάλλουν τη σαφήνεια και την πληρότητα των νομοθετικών διατάξεων, να διατυπωθεί με ευκρίνεια στο κείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης ότι η εναπομένουσα την 31η.12.2026 προσωπική διαφορά παραμένει αμετάβλητη, χωρίς να περιλαμβάνεται στο χρηματικό ποσό επί του οποίου υπολογίζεται η

εκάστοτε χορηγούμενη ετήσια αύξηση συντάξεων, και να αποσαφηνισθούν οι τυχόν επιβαλλόμενες επ' αυτού κρατήσεις.

19. Κατόπιν των ανωτέρω, η προτεινόμενη διάταξη, με το περιεχόμενο που προαναφέρθηκε, παρίσταται εύλογη και δικαιολογημένη, καθόσον εισάγει εξαιρετική και περιορισμένης χρονικής ισχύος ρύθμιση, με πρόδηλο σκοπό την κατά το δυνατόν ενοποίηση των διαφόρων κατηγοριών συνταξιούχων και μάλιστα αυτών που είχαν συνταξιοδοτηθεί προ του ν. 4387/2016, των οποίων οι συντάξεις μειώθηκαν με την ένταξή τους στο συνταξιοδοτικό αυτό καθεστώς, και την ενίσχυση του εισοδήματός τους, με αντιμετώπισιμη, σε κάθε περίπτωση, επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης, η οποία διεξήχθη με τηλεδιάσκεψη με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e-Presence.gov.gr (βλ. Πρακτικά Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου 8^{ης} Γεν. Συν. της 29.4.2020), συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από την Πρόεδρο, υπογράφεται από την ίδια και την αναπληρώτρια Γραμματέα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ α.α.
ΜΑΡΙΑ ΔΑΝΙΗΛ

